

възприели византийцитѣ. Знатнитѣ имали броня отъ желѣзо, а войницитѣ — отъ двойна плѣсть.

Отъ гореизложеното ще разберемъ косвено и това, че сроднитѣ на прабългаритѣ народи имали единъ видъ броня, която запазвала само гърдитѣ и шията и била обикновено отъ двойна плѣсть. Тя действително не е била тежка и не е прѣчила на стрелеца за свободата на движенията му. Но сжщо такава малка броня, покриваща само гърдитѣ, само че отъ желѣзо, носѣли и знатнитѣ. За това ни дава ясно свидетелство преславската каменна рисунка, чийто квадрати, покриващи гърдитѣ на конника, трѣбва да се смѣтатъ за желѣзни пластинки отъ броня. За да приемемъ това, достатѣчно е да покажемъ нѣкои паралели отъ срѣдноазиатскитѣ фрески.

И така, трѣбва да приемемъ, че прабългаритѣ и маджаритѣ покривали шията и гърдитѣ на войницитѣ, както и на конетѣ си съ плѣсть или твърда кожа, а на знатнитѣ — съ желѣзо.

Прабългарската и старомаджарската войски сж били изключително лека конница. Обаче, поради постояннитѣ войни съ народитѣ, които притежавали и тежка конница, скоро трѣбвало да приематъ отчасти и въоръжението на тежката конница: ризница, шлемъ и дълги копия.

За факта, че една частъ на българската войска въ IX в. била вече облѣчена съ желѣзни брони и шлемъ, свидетелствуватъ два надписа отъ прабългарско време, отъ които научаваме за количеството на бронитѣ и шлемоветѣ, съ които сж разполагали поменатитѣ въ надписитѣ офицери за частитѣ си. Невъзможно е въ тѣхъ да става дума за другъ видъ броня, освенъ за желѣзна, тѣй като тази отъ плѣсть сигурно ще да е представявала частна собственостъ. Освенъ това и споменуването на шлемове показва, че се касае поне за полутежко въоръженъ конникъ.

Имаме едно сведение, споредъ което Крумъ изпраща въ 813 г. 30,000 войска, „цѣла въ желѣзо“. Като вземемъ предвидъ, че 30,000 войска по това време е много голѣма и е изключено толкова голѣма армия да е превърната въ тежка конница, трѣбва да приемемъ това известие на „неизвестния авторъ“ за преувеличено. Действително, за този авторъ знаемъ, че той не веднажъ преувеличава българскитѣ действия, като говори